

Etisk kod för arbetsterapeuter: Exempelsamling framarbetad av förbundets etiska råd

Exempel 7. Konflikt mellan student och handledare

Du är student ute på en VFU-period och upplever att handledaren uppför sig opassande gentemot en patient som därför blir negativt inställd till arbetsterapi. Du anser att handledarens opassande bemötande kränker patienten. Eftersom du tycker att du har en lösning som kan vända situationen och få patienten att bli positivt inställd igen, försöker du på ett finkänsligt sätt släta över vad du anser vara ett misstag av handledaren.

Handledaren visar dock tydligt med sitt kroppsspråk att du inte ska tro att du har något att komma med i denna situation. Att diskutera situationen efteråt är inget du vågar eftersom du känner dig i underläge. Du väljer istället att hålla inne med dina åsikter för att inte riskera att stämningen mellan dig och handledaren förstörs. Du är rädd att betygssättningen och det skriftliga omdömet från handledaren ska påverkas negativt om du tar upp situationen för diskussion.

Modell för etisk analys (ur *Etisk kod för arbetsterapeuter*, 2018)

1. Formulering av det etiska problemet

Du som student anser att handledarens agerande mot patienten inte är professionellt vilket medför att patienten blir negativt inställd till arbetsterapeutisk behandling. Du försöker agera men av den reaktion du får från handledaren vågar du inte senare ifrågasätta hans bemötande av patienten.

Genom att läsa i den etiska koden kommer du fram till att de värden och normer som står på spel i denna situation handlar dels om att arbetsterapeuten ska respektera och stödja studenter men också att arbetsterapeuten ska bemöta personen (i detta fall patienten) på ett värdigt sätt.

2. Analys av det etiska problemet

I den etiska koden hittar du följande ställningstaganden som förefaller relevanta att väga in:
Arbetsterapeuten ska visa respekt för studenter kunskap och färdigheter.

- Utifrån det upplever du att handledaren inte visat dig respekt utan snarare förminskat din förmåga att agera i situationen.

Arbetsterapeuten ska ge stöd till de studenter som vill anförtro sig angående etiska dilemman som de upplever under sin verksamhetsförlagda utbildning.

- Utifrån detta inser du att arbetsterapeuten inte fullföljt sitt ansvar men ställer dig samtidigt frågan vilket ansvar du har och på vilket sätt du som student skulle kunna agera i situationen.
- Vilka konsekvenser kan det få om du väljer att blunda, alternativt konfrontera handledaren?

Arbetsterapeuten ska bemöta personen (i detta fall patienten) på ett värdigt sätt.

- Vilka relationer är det egentligen som är berörda av problemet?
- Vilket ansvar har du som student för att påverka patientens situation?

3. Beslut och handling

Utifrån din analys av problemet kommer du fram till att du inte kan blunda för detta utan måste agera i situationen. Hur kan du som student resonera kring olika handlingsalternativ för att på bästa möjliga sätt hantera konflikten samt minimera dess konsekvenser?